

**R. P. Christophori De Ortega È Societate Iesu, Quondam
Scolasticæ Theologiæ publici Professoris, ac ejusdem
Facultatis Præfecti ... Theologia Controversiarum
Dogmaticarum, & Scholasticarum, de Divina ...**

**Ortega, Cristóbal de
Lugduni, M.DC.LXXX.**

4. De obedientiæ, obseruantia, & Religionis virtutibus statuitur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94285](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94285)

CERTAMEN IV.

De obedientia, obseruantia, & Religionis virtutibus statuitur.

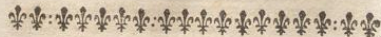
1. Dicendum vniuersum est: nullam virtutem moralem, quæ respectum inferioris ad superiorem dicitur in Deo esse admittendam: est conclusio S. Thom. 1. contra gent. cap. 9. sub med. & Theologorum omnium, de fide, & lumine rationis naturalis euidenter nota: siquidem ad Hebræos 6. *Maiorem non habere* dicitur Deus Plalm. 49. *Excelsus super omnes gentes*, id est rationales creaturas omnes, ex quibus solus Dominus, & superior alterius esse potest. Additur: *Quis sicut Dominus Deus noster*, &c. Vbi non superior solum Deo negatur, sed etiam equalis: Sapient. 12. *Quis enim dicit tibi quid fecisti? aut quis statuit contra iudicium tuum*, &c. Non enim est alius Deus, quam tu. Quibus naturalis ratio continetur ex summa Dei excellentia supra omnia, etiam rationalia reliqua, ac subinde supremo in ea omnia dominio, & principatu, cui proinde habere superiorem repugnet, ac subinde virtutis cuiusvis habentis respectum ad superiorem potestatem exercitium omne. Dices dictamen rationis, & conscientie vniuersi vim legis habet, cui obediatur, ex Aristotele 1. Ethic. capite vltimo, post med. ergo dictamen rationis diuinum vim legis habet cui obediatur Deus: in primis antecedens male probatur ex Aristotelis citato loco, qui de appetitu sensitivo est.

2. Negat consequentiam Ruiz; quia rationis dictamen nostrum legis æternæ seu dictaminis diuini, & superioris, quod cunctis notum facit promulgatio est, seu Deo dictamen proprium, quod aliud superius, seu superiorem legem non habet. quam Deo intimetur, aut promulgetur, cuique propria obedientia præstari queat: solutio hæc tangit aliquid probabile neminem, scilicet, nostri bene, vel male, siue iuxta, vel contra conscientiam, & dictamen prioris rationis operari posse absque Dei (saltem, qua legislator supremus est) aliquali notitia. Ex quo deducitur contra Lugo, & alios, peccatum Philosophicum à Theologico re ipsa subtiliter diuidentes, nullum peccatum pure Philosophicum, seu cum omnimoda Dei ignorantia committi posse: siquidem dictamen proprium rationis, siue quo peccatum Philosophicum esse nequit, Dei legislatoris aliqualis notitia, & promulgatio est: sed huius examen rigidum alterius est loci. Aliud continet certum, atque de re præsentis solutio dictamini solum proprio, & qua tali nec superiori, quod propria lex subinde fit: quantumvis illud lex improprie & abusiue dicatur propriam obedientiam præstari non posse: quare nec homines qua propria rationis dictamen qua proprium sequuntur proprie non obedire, quod satis est, vt Deus (qui suæ rationis dictamen non nisi vt proprium sequi potest) proprie obedire nequeat: quæ doctrina ex communis doctrina, quæ docet legislatores creatos supremos suis legibus quoad vim coactiuam non teneri satis confirmatur. Hinc patet Christi obedientiam Deo & Patri in Evangelio professam proprie intellectam eius quæ hominis non qua Dei fuisse siue secundum humanitatem non secundum diuinitatem.

3. Dico secundò: obseruantia, & religionis virtutes morales Deo repugnant. Prona sane est ex generali principio euidenti, & dogmatico de impossibilitate superioris, & excellentioris respectu Dei (qui cunctis principatu, & omnigena excellentia eminet) demonstratio: siquidem obseruantia, & religio omnis superioritatem, & excellentiam eius, cui exhibetur, respectu exhibentis essentia sua, vt motum supponit. Quod autem Christus Dominus Patrem maiorem ipso esse quandoque profiteatur, de se, qua hominem, siue secundum humanitatem, non autem, qua Deum, siue secundum diuinitatem loquit communis Patrum contra

Arrianos expositio est, vt vidimus controu. de Trinitate d. 1. & d. de comparatione personarum: vbi nonnullos Patres de Christo secundum diuinitatem; seu, qua Deum illud interpretantes retulimus; aduertentes tamen vocem maioritatis improprie tunc à se usurpari, Patres docuisse quatenus solam Patris Originariam præcedentiam, filique ab ipso originariam præcessionem (quæ absolute dictæ, & omnimodæ æqualitati personarum minime deroget) significat; ne Arrianismus incuratur, eorumque consentiatur errori: eadem ratione de Oratione Christi Domini ad Patrem, & sacrificio cruento & incruento corporis sui Deo oblato (qui actus religionis sunt) sentiendum procul dubio est: eum, nempe, qua hominem, siue secundum humanitatem, ex omnia exercuisse, non qua Deum.

4. Acrior contra hanc conclusionem eiusque principium è Dei ipsius iuramento (qui actus etiam religionis est) toties in scriptura posito Genes. 20. & 50. Exod. 13. 23. 33. n. 11. & 14. Deuter. 2. 4. 10. 29. 30. Plalm. 88. & 109. Sapient. 12. Isai. 14. & alibi pluries. Ceterum cum iuramentum (ex Augustino sem. 28. de tempor. & S. Thom. 2. 2. quæst. 89. art. 1. & 4. Philosophis, & Theologis, ac ipsa naturali ratione) sit testem maioris sapientie, & authoritatis, quam sit asserens, asserere ad maiorem assidue veritatis, & pollicitationis securitatem, & certitudinem, vel audientibus, vel promissariis ingenerandam, atque ideo iuramentum per Deum actus religionis sit: quia summe veritatis, & veritatis diuinæ professio est: Deusque nec alium authoritatis maioris, qua asserit, & promissionis suæ certitudinem, & firmitatem confirmet, neque se ipso maioris authoritatis ipsa sit, cum nunquam proprie iurasse, iurare posse euidentissimum est: quare metaphoricè solum Deus iurat, se ad humanam consuetudinem demittens, & ad nostram incredulitatem sese accommodans, vt nobis quod oportet firmius suadeat iureiurando interposito facilius, firmiter credimus. Sic Athanasius, sermon. de passione & cruce Domini columna 4. Chrysostom. ad Hebræos 6. homil. 11. column. 2. Hieron. in 14. Isai. ad id. *Iurauit Dominus exercituum*. Ambrosius, de Cain, & Abel. cap. 10. circa med. Cyrillus, Alex. 6. in Genes. versum. Augustinus, 16. de ciuit. cap. 32. post med. & in Plalm. 88. column. 2. Basil. homil. 29. de penitentia columna secunda, Philo. lib. de Cain & Abel & libro 2. allegoriar. legis, in obiectionibus contra Dei iuramentum, quos omnes recitat. Ruiz d. 55. sect. 5. Neque verò ea benigna sua ad nos accommodatio, cum iurat, nos decipit, etsi proprie, vt diximus, non iurat: suam quippe præiudicatis implendis eo improprie iuramento fidelitatem adstringit, & præiudicationem facit, renque, eo etiam indefectibilis fidelitatis suæ titulo, firmam vt dicemus quæst. 3. certam. 1. numero 6.

QVÆSTIO III.

De Dei promissione, Pacto, & similibus, quoad proprietatem, & vim, seu obligationis inductionem.

¶ Vcem dicendis, examinandisque d. 2. hæc asseret. Quæstio: quare, & de diuinæ Promissionis, pacti, & similibus existentia, ab eius proprietate, vel metaphora abstrahendo, agendum in primis erit: deinde promissionis, siue pacti, & similibus quatenus ex parte alterius expacientibus est, natura, & essentia statuenda. Tertio de proprietate, qua Deo conueniat: quarto an Deo obligationem implendi promissa aliquam, & ex qua illam virtute inducat?

CERTAM